

Δευτερεύουσες ή εξαρτημένες προτάσεις

11 είδη

Διακρίνονται σε:

Ονοματικές: χρησιμοποιούνται ως Ουσιαστικά, Επίθετα και Αντωνυμίες στη θέση Υποκειμένου, Αντικειμένου-Κατηγορουμένου και Προσδιορισμού [1.ειδικές, 2.βουλευτικές, 3.ενδοιαστικές, 4.πλάγιες ερωτηματικές, 5.αναφορικές (ονοματικές και επιρρηματικές)].

Επιρρηματικές: προσδιορίζουν το ρήμα της κύριας ή ανεξάρτητης πρότασης, αναφέροντας τον χρόνο, τον τρόπο, την αιτία κ.α. [6.τελικές, 7.αιτιολογικές, 8.συμπερασματικές/αποτελεσματικές, 9.υποθετικές, 10.εναντιωματικές/παραχωρητικές, 11. χρονικές].

1.ειδικές (γνώμη)

εξαρτώνται από ρήματα: πιστεύω, νομίζω, θεωρώ, ξέρω κ.α.

εισάγονται με τους ειδικούς συνδέσμους: **πως, ότι, που**

π.χ.: Νομίζω (ότι τα παιδιά πήγαν για ύπνο νωρίς.)

2.βουλευτικές (επιθυμία ή σχεδιασμός)

εξαρτώνται από ρήματα: θέλω, επιθυμώ, εύχομαι, μπορώ, σχεδιάζω κ.α.

εισάγονται με τον βουλευτικό σύνδεσμο: **να**

π.χ.: Ο Παύλος θέλει (να αποκτήσει ένα κατοικίδιο.)

3.ενδοιαστικές (δισταγμός)

εξαρτώνται από ρήματα: **φοβάμαι**, ανησυχώ, διστάζω κ.α.

εισάγονται με τους ενδοιαστικούς συνδέσμους: **μη(ν), μήπως**

π.χ.: Η Μαρίνα ανησυχεί (μήπως ο καιρός είναι άστατος.)

4.πλάγιες ερωτηματικές (ερώτηση ή απορία)

εξαρτώνται από ρήματα: **ρωτώ**, αναρωτιέμαι, σκέφτομαι, απορώ κ.α.

εισάγονται με τους συνδέσμους: **αν, μήπως**, τις ερωτηματικές αντωνυμίες:

ποιος; , πόσος; και τα ερωτηματικά επιρρήματα: **πώς; , πού;**

π.χ.: Οι φίλοι μου με ρώτησαν (μήπως δεν αισθάνομαι καλά.)

5.αναφορικές (αναφορά)

εισάγονται με τις αναφορικές αντωνυμίες: **που, ό,τι, οποίος, όποιος, όσος** και τα αναφορικά επιρρήματα: **όπου, όπως, όσο**

π.χ.: Είναι σπασμένη η μύτη του μολυβιού (που μου δάνεισες.) [ονοματική]

Οι άνθρωποι είναι χαρούμενοι, (όπου περνούν ευχάριστα.) [επιρρηματική]

6.τελικές (σκοπός)

εισάγονται με τους τελικούς συνδέσμους: **να, για να**

π.χ.: Τα παιδιά ανακυκλώνουν, (για να σώσουν τη Γη.)

Βγήκα έξω να πάρω (=για να πάρω) τσίχλες.

τελική

7.αιτιολογικές (αιτία)

εισάγονται με τους αιτιολογικούς συνδέσμους: **γιατί, επειδή, διότι, αφού, καθώς**

π.χ.: Ο Σταύρος άργησε, (επειδή έβρεχε πολύ.)

8.συμπερασματικές/αποτελεσματικές (συμπέρασμα/αποτέλεσμα)

εισάγονται με τους συμπερασματικούς/αποτελεσματικούς συνδέσμους:

λοιπόν, ώστε, άρα, επομένως, έτσι που

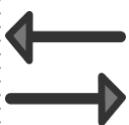
π.χ.: Η Κατερίνα προσπάθησε αρκετά, (επομένως τα κατάφερε.)

9.υποθετικές (υπόθεση)

εισάγονται με τους υποθετικούς συνδέσμους: **αν, εάν, άμα**

π.χ.: Θα πάμε όλοι μαζί μια βόλτα, (αν έρθουν τα ξαδέρφια σας.)

10.εναντιωματικές/παραχωρητικές (εναντίωση/παραχώρηση)

εισάγονται με τους εναντιωματικούς/παραχωρητικούς συνδέσμους:

αν και, μολονότι, παρόλο, και αν

π.χ.: Ο Γρηγόρης πήγε στη δουλειά του, (μολονότι είχε πυρετό.)

11. χρονικές (χρόνος)

εισάγονται με τους χρονικούς συνδέσμους: **όταν, ενώ, πριν, μόλις, ώσπου, αφού, καθώς**

π.χ.: Θα παίξουμε επιτραπέζια, (μόλις τελειώσεις τις ασκήσεις σου.)

Εξαρτώνται από κύριες/ανεξάρτητες προτάσεις ή άλλες
δευτερεύουσες/εξαρτημένες προτάσεις των οποίων
συμπληρώνουν το νόημα.

Ονοματικές: δεν υπάρχει κόμμα μετά την κύρια/ανεξάρτητη πρόταση

Επιρρηματικές: υπάρχει κόμμα μετά την κύρια/ανεξάρτητη πρόταση